

Početna Stranica > ... > Obiteljskopравни Predmeti I Nasljeđivanje > Imovinskopravna Pitanja U Braku I Registriranom Partnerstvu > Bračnoimovinski Režimi > Latvija

Bračnoimovinski režimi

 Latvija

Sadržaj omogućio

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

1 Postoji li u državi članici zakonski uređen bračnoimovinski režim? Što je njime predviđeno?

U Latviji su bračnoimovinski režimi uređeni odjeljkom I. („Pravni bračnoimovinski režimi“), potpoglavljem 4. („Bračnoimovinski režim“), prvim dijelom „Obiteljsko pravo“ latvijskog Građanskog zakona (*Civillikums*), konkretno člancima 89. – 110. tog zakona.

Svaki bračni drug zadržava imovinu koja mu je pripadala prije sklapanja braka te imovinu koju stekne tijekom braka kao vlastitu zasebnu imovinu. Sve što su bračni drugovi zajedno stekli tijekom braka, ili jedan od njih zasebno, ali koristeći se sredstvima obaju bračnih drugova ili uz pomoć drugog bračnog druga, zajednička je imovina obaju bračnih drugova; u slučaju dvojbe, pretpostavlja se da predmetna imovina jednako pripada obama bračnim drugovima.

Tijekom trajanja braka svaki od bračnih drugova ima pravo upravljati svojom imovinom i koristiti se njome, odnosno imovinom koju je prije sklapanja braka imao u vlasništvu i imovinom stečenom tijekom braka. Bračni drugovi zajednički upravljaju zajedničkom bračnom stečevinom i njome raspolažu, ali uz suglasnost obaju bračnih drugova tom imovinom može upravljati i jedan od njih zasebno. Želi li jedan bračni drug raspolagati tom imovinom, potrebno je da dobije suglasnost drugog bračnog druga.

Zasebna imovina svakog bračnog druga posebno je:

1. imovina koja je bila u vlasništvu bračnog druga prije sklapanja braka ili imovina koju su bračni drugovi naveli u ugovoru kao zasebnu imovinu;
2. predmeti prikladni za osobnu uporabu samo jednog bračnog druga ili potrebni za samostalan rad;
3. imovina koju je tijekom braka stekao jedan od bračnih drugova besplatno;
4. prihod od odvojene imovine bračnog druga koji se ne koristi za zadovoljavanje potreba obitelji i zajedničkog kućanstva;
5. imovina kojom se zamjenjuje imovina iz stavaka od 1. do 4.

Teret dokazivanja da je određena posebna imovina odvojena na bračnom je drugu koji to tvrdi. Činjenica da je nepokretna imovina zasebna imovina jednog bračnog druga upisuje se u zemljišne knjige.

2 Na koji način bračni drugovi mogu urediti svoj bračnoimovinski režim? Koji su formalni zahtjevi u tom slučaju?

Bračni drugovi mogu utvrditi, izmijeniti ili ukinuti svoja imovinska prava na temelju bračnoimovinskog sporazuma prije ili tijekom braka.

Stranke bračnoimovinskog sporazuma mogu umjesto zakonskog bračnoimovinskog režima (članak 89. i dalje Građanskog zakona) primjenjivati načelo odvojene imovine tijekom braka (članak 117. i dalje Građanskog

zakona) ili uspostaviti sustav cjelokupne zajedničke imovine (članak 124. i dalje).

Ako se bračnoimovinskim sporazumom uspostavlja sustav cjelokupne zajedničke imovine, imovina koja je pripadala svakom bračnom drugu prije sklapanja braka i imovina koju je svaki bračni drug stekao tijekom braka objedinjuju se u zajedničku nedjeljivu cjelinu koja tijekom braka ne pripada nijednom bračnom drugu u odvojenim dijelovima. U bračnoimovinskom sporazumu kojim se uspostavlja sustav cjelokupne zajedničke imovine bračni drugovi dogovaraju se o tome tko će od njih upravljati sustavom (suprug, supruga ili oboje). Ako sustavom upravlja jedan od bračnih drugova, taj bračni drug može, podložno ograničenjima utvrđenima u članku 128., upotrebljavati imovinu bez polaganja računa i raspolagati njome u svoje ime, a dužnost je tog bračnog druga pokriti troškove obitelji i troškove zajedničkog kućanstva.

Ako je u bračnoimovinskom sporazumu utvrđeno načelo odvojene imovine tijekom braka, svaki bračni drug ne samo da zadržava imovinu koja mu je zasebno pripadala prije sklapanja braka, nego je može i steći, koristiti je i raspolagati njome u osobnom svojstvu, neovisno o drugom bračnom drugu.

3 Postoje li ograničenja slobode uređenja bračnoimovinskog režima?

Bračni drug može ustupiti svoju imovinu ili svoj udio u zajedničkoj bračnoj imovini na upravljanje drugom bračnom drugu, koji je dužan sačuvati i zaštititi tu imovinu koristeći se svim sredstvima koja su mu na raspolaganju. Ako je zajednička nepokretna imovina bračnih drugova upisana u zemljišne knjige pod imenom jednog od bračnih drugova, pretpostavlja se da je drugi bračni drug dodijelio svoj dio te imovine na upravljanje drugom bračnom drugu pod čijim je imenom upisana.

Bračni drug koji upravlja zgradama drugog bračnog druga mora ne samo izvršiti potrebne popravke, nego i načiniti poboljšanja u mjeri u kojoj to dopušta prihod od imovine drugog bračnog druga.

Nepokretnu imovinu jednog od bračnih drugova drugi bračni drug može unajmiti ili iznajmiti na razdoblje od najviše tri godine i bez upisa sporazuma u zemljišne knjige. Ako bračni drug želi raspolagati imovinom drugog bračnog druga kojom upravlja na način da njegovo djelovanje premašuje uobičajene granice upravljanja, taj bračni drug mora dobiti suglasnost drugog bračnog druga.

Oba bračna druga dužna su pokriti troškove obitelji i troškove zajedničkog kućanstva iz zajedničke bračne imovine. Ako zajednička bračna imovina nije dovoljna za uzdržavanje obitelji, svaki bračni drug može od drugog bračnog druga zahtijevati da sudjeluje u troškovima obitelji i troškovima zajedničkog kućanstva na način koji je razmjeran njegovim zasebnim financijskim okolnostima. Ako bračni drugovi žive odvojeno, jedan od bračnih drugova može, ako je potrebno, od drugog bračnog druga tražiti sredstva koja odgovaraju financijskim okolnostima drugog bračnog druga kako bi se osigurala prethodna razina dobrobiti podnositelja zahtjeva.

Miraz koji pri sklapanju braka ženi daju roditelji, srodnici ili druge osobe imovina je supruge, čak i ako se daje suprugu.

Vlastitom imovinom bračnog druga smatra se sljedeće:

1. imovina koja je već pripadala bračnim drugovima prije datuma sklapanja braka;
2. imovina koja je primljena na dar ili je stečena nasljedstvom nakon datuma sklapanja braka;
3. imovina za strogo osobnu upotrebu svakog bračnog druga;
4. imovina potrebna bračnom drugu za obavljanje njegove djelatnosti;
5. imovina primljena na ime naknade štete, kao i svaka mirovina povezana s djelomičnim ili potpunim gubitkom radne sposobnosti;
6. imovina stečena novčanim iznosom koji potječe od prijenosa ili zamjene vlastite imovine, pod uvjetom da je to izričito navedeno u trenutku stjecanja.

Režimom zajednice imovine obuhvaćena je i sljedeća imovina:

1. dobit koju je svaki bračni drug ostvario, primio i nije potrošio u vrijeme razvrgnuća zajednice;
2. prihod od odvojenih djelatnosti svakog bračnog druga, ako nije potrošen u vrijeme razvrgnuća zajednice;
3. sva poduzeća kojima zajednički upravljaju bračni drugovi i koja su osnovana nakon datuma sklapanja braka.

Za upravljanje bračnom stečevinom i zastupanje u pravnim postupcima u vezi s radnjama koje se odnose na

bračnu stečevinu svaki je bračni drug odgovoran zasebno, a zajednički su odgovorni za poslove izvanrednog upravljanja.

4 Koji su pravni učinci razvoda, rastave ili poništaja braka na bračnu stečevinu?

Pravno-imovinski odnosi između bračnih drugova prekidaju se:

1. na temelju sporazuma između bračnih drugova;
2. u slučaju smrti jednog od bračnih drugova;
3. pri razvodu braka ili u okviru postojećeg braka – na temelju zahtjeva jednog od bračnih drugova, ako dugovi drugog bračnog druga premašuju vrijednost njegove odvojene imovine ili ako zbog njegovih radnji postoji rizik od znatnog smanjenja ili rasipanja imovine.

Pri podjeli zajedničke bračne imovine u obzir se uzimaju sva imovina bračnih drugova koja nije priznata kao zasebna imovina jednog od bračnih drugova, odnosno pokretna i nepokretna imovina sa svim pripadajućim dijelovima, kao i zahtjevi i obveze bračnih drugova.

Zajednička bračna imovina dijeli se na temelju općih odredaba na kojima se temelje postupci podjele ostavine (članak 731. i dalje).

5 Koje su posljedice smrti jednog od bračnih drugova na bračnoimovinski režim?

Ako se pravno-imovinski odnosi bračnih drugova prekidaju smrću jednog od bračnih drugova, tada, nakon što se odvoji dio nadživjelog bračnog druga, udio preminulog bračnog druga prelazi na njegove nasljednike.

Nadživjeli bračni drug nasljeđuje od preminule osobe bez obzira na oblik imovinskog odnosa između bračnih drugova tijekom braka.

Bračni drug dobiva djetetov udio ako je broj djece koja su dala izjavu o prihvatu nasljedstva manji od četiri, ali četvrtinu njegova udjela ako je četvero ili više djece dalo tu izjavu.

6 Koje je tijelo nadležno za odlučivanje u predmetu koji se odnosi na bračnoimovinski režim?

Nadležna su sudska tijela u skladu s općim pravilima.

7 Koji su učinci bračnoimovinskog režima na pravne odnose između bračnog druga i treće osobe?

Bračni drugovi odgovaraju za obveze koje su zajednički preuzeli kako bi zadovoljili potrebe obitelji ili potrebe zajedničkog kućanstva zajedničkom imovinom te svaki svojom odvojenom imovinom ako zajednička imovina nije dovoljna.

Bračni drug odgovara za obveze koje je pojedinačno preuzeo kako bi zadovoljio potrebe obitelji ili potrebe zajedničkog kućanstva vlastitom imovinom ako zajednička imovina bračnih drugova nije dovoljna. Drugi bračni drug odgovara za te obveze vlastitom imovinom samo ako je naknada primljena na temelju njegove obveze iskorištena za zadovoljavanje potreba obitelji ili potreba zajedničkog kućanstva.

Bračni drug odgovara za obveze koje proizlaze iz njegovih protupravnih radnji, prvo svojom odvojenom imovinom, ali, ako to nije dovoljno, svojim udjelom u zajedničkoj imovini bračnih drugova.

Bračni drug odgovara za obveze preuzete za vlastiti račun ili bez suglasnosti drugog bračnog druga, prvo svojom odvojenom imovinom, ali, ako to nije dovoljno, svojim udjelom u zajedničkoj imovini bračnih drugova.

Imovina jednog bračnog druga ne upotrebljava se za ispunjavanje obveza drugog bračnog druga. Ako se u pogledu dugova jednog od bračnih drugova pokrene postupak naplate na odvojenoj imovini drugog bračnog druga, drugi bračni drug može zatražiti da se ta imovina oslobodi iz postupka naplate. Ako se u pogledu dugova jednog od bračnih drugova pokrene postupak naplate na temelju zajedničke imovine bračnih drugova, drugi bračni drug može zatražiti podjelu imovine i oslobađanje svojeg dijela iz postupka naplate.

Podjela bračne stečevine ne lišava vjerovnike bračnih drugova njihovih prava. Prava koja su stekle treće osobe ostaju na snazi.

8 Kratak opis postupka podjele bračne stečevine u državi članici, uključujući raspodjelu, distribuciju i likvidaciju

Ako je u postojećem braku zajednička imovina bračnih drugova podijeljena, na njihove imovinske odnose primjenjuju se odredbe kojima se utvrđuje načelo odvojene imovine tijekom braka (članak 117. i dalje).

Ako je u bračnoimovinskom sporazumu utvrđeno načelo odvojene imovine tijekom braka, svaki bračni drug ne samo da zadržava imovinu koja mu je zasebno pripadala prije sklapanja braka, nego je može i steći, koristiti je i raspolagati njome u osobnom svojstvu, neovisno o drugom bračnom drugu.

9 Koji je postupak registracije nepokretne imovine i koji su dokumenti ili informacije potrebni?

Kako bi bračnoimovinski sporazumi imali obvezujući učinak u odnosu na treće strane, moraju biti upisani u registar bračne stečevine i, kada je riječ o nepokretnoj imovini, u zemljišne knjige.

Teret dokazivanja da je određena posebna imovina odvojena na bračnom je drugu koji to tvrdi. Činjenica da je nepokretna imovina zasebna imovina jednog bračnog druga upisuje se u zemljišne knjige.

Činjenica da je nepokretna imovina obuhvaćena režimom zajednice imovine upisuje se u zemljišne knjige. Svaki od bračnih drugova može zatražiti da se nepokretna imovinska prava uključena u režim zajednice imovine upišu u zemljišne knjige pod imena obaju bračnih drugova.

Ako je u postojećem braku zajednička imovina bračnih drugova podijeljena, na njihove imovinske odnose primjenjuju se odredbe kojima se utvrđuje načelo odvojene imovine tijekom braka. Ugovori i sudske presude stječu obvezujući učinak prema trećim osobama nakon što su upisani u registar bračne stečevine ili, u slučaju nepokretne imovine, nakon što su upisani u zemljišne knjige.

Izvadci iz registra bračne stečevine objavljuju se u svrhu informiranja bez odgode u službenom listu, a obavijesti o nepokretnoj imovini dostavljaju se zemljišnim knjigama radi upisa u zemljišne knjige.

■ Posljednji put ažurirano: 25/06/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća kontaktna točka EJM-a. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska pravosudna mreža i Europska komisija ne preuzimaju nikakvu odgovornost u pogledu informacija ili podataka sadržanih ili navedenih u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.